

REPORTÁŽ ze setkání - Alen CCPS v Jizerských horách, 11.-13. června 2010 (Ást)

Přesvědčivý Radek Kastner
[09.07.2010]
Aktualizováno [19.06.2011]

Radek Kastner

Rok se sešel sá rokem a tak nastal čas dalšího setkání Alen na společné společnosti. Jak se stalo dobrým zvykem, kteráž járných věkendů je vždy nová exkurze v zajímavém a nezvyklém prostředí, samozřejmě takovém, kde rostou i masožravé rostliny, a to je vždy doprovodem na danou geografickou a ekologickou oblast.

Snažme se tak postupně navštívit všechny odlišné oblasti v přírodě nejen masožravých rostlin a přiblížit si tak zmapovat i nejvýznamnější a nejzajímavější oblasti v České republice. A tak po jihovýchodních rovinách a rybníčích přišlo na území horského prostředí Jizerek, známé odlišně, ale stejně zajímavě.

Setkání se uskutečnilo přes věkend 11.-13. června (od pátku do neděle). Přesvědčivě se nám stala skvělá a vybavená chata LP v Albrechticích v Jizerských horách.

Skupina u viklanu, nic netuší o nadcházejícím...

(Foto Dalibor Kantoš)

Vá tĀjina zĀ nĀjs dorazila jiĀ¼ vĀ pĀjtek veĀ•er, kdy po velmi horkĀm tĀ½dnu bylo veĀ•er vĀ AlbrechticĀ-ch jeĀjtĀ 28 Ā°C. To nĀjm nahĀjnĀlo ponĀkud hrĀzu, vzhledem kĀ tomu, Ā¼e nĀjs vĀ sobotu mĀl Āekat dĀjkovĀ½ pochod JizerskĀ½mi horami a jejich krĀjsami. Pro jistotu jsme Ājli veĀ•er obsadit jednu zĀ nĀkolika (dvou) mĀ-stnĀ-ch hospod/restauracĀ- a snaĀ¼ili se doplĀovat potĀ™ebnĀ© tekutiny pro zĀ-tĀ™ek aktivnĀ, jiĀ¼ prvnĀ- veĀ•er. Aby nĀjs jen tak sĀly neopustili, zajedli jsme vĀje mĀ-stnĀ- stravou. RĀjd bych napsal ceny mĀ-rnĀ© Ā€“ obsluha dobrĀj, ale spĀĀj to vypadalo, Ā¼e na Ā€žĀitakovĀ½ nĀjval tady nejsou zvyklĀ-Ā€!Ā€œ a mĀ-stnĀ-servĀ-rka hledala minimĀjnĀ hodinu vnitĀ™nĀ- klid a vyrovnanost a to aĀ¼ do chvĀ-le, kdy koneĀnĀ pochopila, Ā¼e zde pĀ™ece jen asi nĀco utratĀ-meĀ€!

Cestu zpĀt na chatu jsme si zpĀ™Ā-jemĀ ovali zpĀvem bojovĀ½ch a pochodovĀ½ch pĀ-snĀ-, coĀ¼ musel bĀ½t pro mĀ-stnĀ- obyvatele vĀ tuto noĀnĀ- hodinu neĀekanĀ½ zĀjĀ¼itek.

ParkoviĀjtĀ pod Bukovcem a ĀĀjist vĀ½pravy

VĀ sobotu brzy rĀjno jsme nasedli do aut a vyrazili smĀrem DesnĀj Ā€“ KoĀ™enov Ā€“ Jizerka. Auta jsme nechali na placenĀm parkoviĀjti u restaurace nedaleko Bukovce a malĀ© obce Jizerka. Na stejnĀm mĀ-stĀ jsme se takĀ© potkali sĀ naĀjĀ-m prĀvodcem zĀ AOPK, Mgr. Ā nytrem. Po krĀjtkĀ© ĀvodnĀ-rozpravĀ a prvotnĀ-ch informacĀ-ch jsme vyrazili na horskou tĀru. To jsme jeĀjtĀ nevĀdĀli, jakĀ½ pochod vĀtĀjnu zĀ nĀjs ĀekĀj. NaĀjtĀstĀ- teplota byla vĀ½raznĀ mĀ-rnĀjĀjĀ- neĀ¼ pĀ™edchozĀ- tĀ½den a tak jsme nakonec vĀjichni pĀ™eĀ¼ili.

Bukovec a upolĀ-novĀj louka

Vyrazili jsme po nauĀnĀ© stezce kolem Bukovce (1005 m. n. m.) smĀrem kĀ osadĀ Jizerka, kterĀj byla kdysi nejen vĀ okolĀ- znĀjma svĀ½mi sklĀjrnami. Plni energie jsme jeĀjtĀ krĀjĀeli kolem Pralouky (kde je vegetace blokovĀjna vĀ½raznĀ½mi snĀhovĀ½mi spady) pod Bukovcem a kolem UpolĀ-novĀ© louky, kde jsme mapovali prvnĀ- zajĀ-mavĀ© rostliny. NĀjĀj prĀvodce nezklamal a byl schopen odpovĀdĀt na vĀjechny nĀje botanickĀ© dotazy. Pokud pĀ™Ā-padnĀ nevĀdĀl, okamĀ¼itĀ vytĀhl botanickĀ½ atlas a botanickou lupu a za chvĀ-li bylo jasno. Na zmĀ-nĀnĀ© lokalitĀ jsme mohli sledovat sĀ odbornĀ½m vĀ½kladem napĀ™. kuklĀ-k potoĀnĀ- (Geum rivale), prstnatec mĀjovĀ½ (Dactylorhiza majalis), pĀ™esliĀku poĀ™Ā-ĀnĀ- (Equisetum fluvatile) sĀ dutou lodyhou, kĀ½chavici lobelovu (Veratum lobelianum) a samozĀ™ejmĀ upolĀ-ny evropskĀ© (Trollius altissimus). Louka je udrĀ¼ovĀjna kosenĀ-m, vzhledem kĀ tomu, Ā¼e na rozdĀ-l od minulosti, nenĀ- jiĀ¼ pravidelnĀ spĀjsĀjna.

přeslička poáň- (Equisetum fluviatile); prstnatec májový (Dactylorhiza majalis)

čachvice lobelova (Veratum lobelianum); upolň- evropský (Trollius altissimus)

kuklík-potoáň- (Geum rivale)

Další- na je cesta vedla přes osadu Jizerka, kolem restaurace Pyramida a samotného obelisku přes ná-, který byl postaven na památku spuštění- první- sklárny ve zdejší- obci. Budova jedné- ze skláren zde stále stojí- a je využívána jako restaurace.

Vprava pozorně naslouchej světu prŕvodci, nevím, jak to bylo možná, ale ne a ne zachytit všechny přetomně na jeden snímek... (na levé fotografii v pozadí- soustava budov patřících- bývalé sklárny)

Restaurace Pyramida, přes kterou stojí- onen obelisk (foto vlevo); architektura osady Jizerka

Potom jsme se již kolem Safrovoho potoka přiblížili k první- lokalitě- s masožravými rostlinami. Díky našemu prŕvodci jsme se dostali přes- mo až do samotného centra rašeliny Jizerka. Cestou k tomuto rašeliníti, ale potom tak vlastně po celou dobu, nás provázela hojně- kvetoucí- sedmikvětka evropská (Trientalis europaea). Po krátké- chvíli rozvolněnou kletě- jsme dorazili na Klugeho louku. Je to rozsáhlá, podmáčená oblast "rašeliny".

Detailně- pohledy na povrch Klugeho louky

Na tomto místě- jsme se od prŕvodce mimo jiné- dozvěděli rozsáhlé informace o tom, jak probíhá a proběhne projekt na záchranu a udržení- této lokality. 3 roky probíhá monitorování- oblasti, mimo jiné- i s přesně- mým- sklonu louky, srážek, výšky vodní- hladiny. Další- dva roky probíhá tak fytoecologický prŕzkum, kdy byly na louce vytyčeny 4- a 5- nich sledování- druhy a množství- jednotlivých rostlin. K realizaci byla přizvána také- technická fakulta univerzity, která připravila tuhle- st projektu, který se

zabývá správně a působí v prostředí vodní hladiny v několika vlnách stupňů pomoci - dále v prostředí působí jako ekolog. Působí to je způsobem, jakým mají probíhat citlivě zvláště v významných částech půdy - rodných oblastí. Perfektně - působí - prava, dokumentace, technické provedení, minimální lidský vliv. Tato část vlnění klade patřičně a navíc nejzávažnější informace.

Dále v prostředí působí jako uměle vytvořená na místě podle výsledků dlouhodobého průzkumu a výsledků studie

Na daném území se vyskytovalo velké množství rostlin okrouhlolistých (*Drosera rotundifolia*) a samozřejmě i další - mokřadní, rašeliništní a bahenní rostliny. Mezi nimi také včesovec čtyřlaločný (*Erica tetralix*), jichu černá (*Empetrum nigrum*), která roste na rašeliništích na rozdíl od jichy oboupohlavní (*Empetrum hermaphroditum*), která se vyskytuje na skalách. Z dalších rostlin to byly například blatnice bahenní (*Scheuchzeriaceae rudolphi*), kyhanka sivolistá (*Andromeda polifolia*), klikva bahenní (*Oxycoccus palustris*), vložník bahenní (*Vaccinium uliginosum*), suchopýr pochvatý (*Eriophorum vaginatum*, se znájmým kulovitým chomáčem) a suchopýr ůzkolistý (*Eriophorum angustifolium*, rostoucí ve vlhku a má - c - chomáček - v - ce protáhle a neuspořádaný), suchopýr trsnatý (*Trichophorum cespitosum*).

Drosera rotundifolia

Další - článek Klugeho louky

Krásně horské prostředí; náležitě průvodce brilantně vzhledu a jejich odlišnosti v botanickém atlasu

Další - článek cesty nájs působí rašeliništích a následně lesní cesty, nebo lesní - podzemní plochy na bořácích hor, zavedla k působení vyhledání u kamenného viklanu.

Siesta u viklanu a samotný viklan

Nejen že jsme si vyzkoušeli, že své sváto jmeno nezískal
náhodou, ale také jsme zdejší nádhernou vyhládku využili pro fotografování,
stejně jako o něco později, kdy jsme se vyplhali na Pytlácké kameny a měli
možnost odtud spatřit velkou část Jizerských hor (včetně nejvyšší hory – Smrk,
1124 m. n. m.) a také rašeliniště. Cestou jsme narazili na různé druhy ostřic a dalo je práci urvat (Carex sp., ostřice
majá-trojhranný stvol)
a také třešňová vidlačka (Lycopodium
clavatum).

Pytlácké kameny a veselá cesta dolů...

Jizerské hory známe, utrpěly nevhodnými zásahy v minulosti
a osazené nepatřivými dřevinami (převážně rozsohlými smrkovými porosty).
Vysazovat se zde však zkoušela například i borovice pokroucená (Pinus contorta).

Přes další rašeliniště v údolí – Átky Jizery jsme se
dostali ká ježmu toku, který tvoří hranice mezi Českem a Polskem. Tady
jsme si alespoň na chvíli odpočinuli a naše expedice se následně rozdělila na
dvě taktické stejné velikosti.

Další z podmášených luk a zasloužená odpočinek u chladného toku Jizery

První část, neholdující dlouhým pochodům
cvičením za slunečného počasí v horách se vypravila s naším průvodcem
pomalou chůzí (jak jsme se později dozvěděli, i tak celkem dobrodružně a
náročně cesta) zpět k parkovišti pod Bukovcem. Zbývající část – část expedice
vyrazila do Polska, aby našla žnědalek rašeliniště, které osidluje Drosera rotundifolia, Drosera anglica a Drosera
obovata.

Tady si můžete přest krátkou vsuvku a říčky Foretníkově popisující cestu druhou polovinu našeho výpravy
rozděleně

Malebná zřikoutá – Átky Jizery

Po nákolikaně sobně páté konání toku Jizery a bojem s kleštěmi,
na podmášených loukách, přitom hledání turistické cesty se nám nakonec podařilo
rašeliništi dosáhnout. Byla to taková sladká odměna a rozhodně zajímavá
zážitek, vidět tyto tři druhy různé pohromadě. D. rotundifolia roste na nejsušších místech – na vrcholech rašeliniště

bultá, D. anglica na mĀ-stech o nĀ-co
suĀĀĀ-ch â€“ vĀ-tĀĀjinou na okrajovĀ½ch nebo boĀ•nĀ-ch Ā•Āstech bultá a D. Ā— obovata
na mĀ-stech nejniĀ¾ĀĀ-ch a nejvlhĀ•Ā-ch, hlavnĀ na Ā•istĀ©, nezarostlĀ© raĀĀjelinĀ.

NebezpeĀ•nĀ se houpajĀ-cĀ- plocha raĀĀjelinĀĀĀ (vlevo); Drosera rotundifolia

Drosera anglica; Drosera Ā— obovata

Po nĀĀvĀĀĀ vĀ polskĀ©ho raĀĀjelinĀĀĀ jsme vyrazili na dlouhou,
Ā°mornou a nekonĀ•Ā-cĀ- cestu zpĀ-t na parkoviĀĀĀ pod Bukovcem. Narazili na majku (Meloe
decorus), velice zajĀ-mavĀ½ druh hmyzu,
kterĀ½ klade velkĀ© mnoĀ¾stvĀ- vajĀ-Ā•ek, zĀ nichĀ¾ se lĀ-hnou larvy. Ty vylĀ©zajĀ-
na kvetoucĀ- rostliny a nechajĀ- se zĀ nĀĀj hmyzem odnĀĀĀjet. Jejich cĀ-lem
jsou
vĀĀjak hlavnĀ divokĀ© a samotĀĀ™skĀ© vĀ•ely, kterĀ© si je odnesou do hnĀ-zda.
Larvy se
zde potom Ā¾ivĀ- pylem a larvami vĀ•el. Majky takĀ© obsahujĀ- jed kantaridin,
tvrdĀ-
se, Ā¾e mĀ-Ā¾e bĀ½t afrodisiakem.

ZĀĀina Jizery se strĀ¾enĀ½m bĀ™ehem raĀĀjelinĀĀĀ, tady jsme mohli sledovat jednotlivĀ© obnĀ¾enĀ© vrstvy raĀĀjelinĀ
uklĀĀdaly stovky a stovky let a na snĀ-mku vpravo zmiĀ^ovanĀĀ majka

Po celodennĀ-m
pochodu Ā•Ā-tajĀ-cĀ-m 23,5 horskĀ½ch kilometrĀ, jsme nakonec dosĀĀhli Ā•ekajĀ-cĀ-ch
vozidel a tak, jak Ā•ĀĀsti vĀ½pravy dochĀĀzely, postupnĀ se vyprazdĀovalo i
parkoviĀĀĀ. VeĀ•er jsme zakonĀ•ili ve stejnĀ© hospodĀ jako vĀ pĀĀtek, hladovĀ-, Ā¾Ā-znivĀ-
a pokryti prachem cest. Sotva jsme dorazili, spustil se blahodĀĀrnĀ½ Lijavec.Ā

VĀ-tĀĀĀina vysĀ-lenĀ½ch Ā°Ā•astnĀ-kĀ se snaĀ¾ila usnout, aby nabrala
dalĀĀ- sĀ-ly pĀ™ed nedĀĀlnĀ- vychĀĀzkou. VychĀĀzkou ve srovnĀĀnĀ- se sobotnĀ-m dĀĀĀkovĀ½m
pochodem. ĀCEĀĀst Ā°Ā•astnĀ-kĀ vĀĀjak nalezla jeĀĀĀ sĀ-ly kĀ povĀ-dĀĀnĀ- o masoĀ¾ravĀ½ch ze
vĀĀech kontinentĀ.

NedĀĀle se, i pĀ™es Ā•asnĀ© vstĀĀĀvanĀ-, stala odpoĀ•inkovou
zĀĀleĀ¾ĀitostĀ- sĀ prochĀĀzkou slabĀ½ch 8-9 km. VĀ pohodovĀ©m tempu jsme
vyrazili na veĀ™ejnĀĀ pĀ™Ā-stupnĀĀĀ raĀĀjelinĀĀĀ nedaleko SmĀĀdavy. PrvnĀ-m zĀ nich bylo
horskĀ© vrchoviĀĀĀ KleĀ•ovĀ© louky, kterĀ© se tĀĀhne na ploĀĀje 7,5 ha. Toto mĀ-sto je
takĀ© evropskĀ½m rozvodĀ-m mezi BaltskĀ½m a SevernĀ-m moĀ™em (BĀ-IĀĀ SmĀĀdĀĀ a BĀ-IĀĀ
DesnĀĀ). VelkĀĀ kleĀ•ovĀĀĀ louka je zĀ vĀ-tĀĀĀ- Ā•ĀĀsti porostlĀĀ kleĀ•Ā-, MalĀĀĀ KleĀ•ovĀĀĀ
louka je tĀ©mĀĀ™ celĀĀĀ zarostlĀĀĀ kleĀ•Ā-. JelenĀ- louka je otevĀ™enĀ½m vrchoviĀĀĀm sĀ lemem

kosodářeviny. Odlišná je Smrková louka, kde kosodářevina chybí a je zastoupen srmk. Z rostlin se zde vyskytují rosnatka okrouhlostá (Drosera rotundifolia), blatnice bahenní (Scheuchzeriaceae rudolphi), ostřice mokřadní (Carex limosa), Ājicha Āerná (Empetrum nigrum), kyhanka sivolistá (Andromeda polifolia), plavu pušivá (Lycopodium annotinum) nebo klikva bahenní (Oxycoccus palustris).

Cestu po rašeliništích jsme zakončili na rašeliništi Na Āihadle (970 m. n. m.). Rozloha rezervace je 3,5 ha a je tak evropským rozvodím (Āerný potok/Baltský moře, Āka Jedlová/Severní moře). Na rozdíl od jiných jizerskohorských vrchovištích zde kleš nahradily staleté, zakrslé smrky. I zde se vyskytuje rosnatka okrouhlostá (Drosera rotundifolia), kyhanka sivolistá (Andromeda polifolia), vložnina bahenní (Vaccinium Uliginosum), Ājicha Āerná (Empetrum nigrum), ale také ostřice mokřadní (Carex limosa) nebo ostřice chudokvětá (Carex Pauciflora), suchopárek trsnatý (Trichophorum cespitosum) nebo blatnice bahenní (Scheuchzeriaceae rudolphi).

Na parkovišti v restauraci jsme v klidu poobdvali a vyrazili na zpáteční cestu v ošekávaně včera pátečních. Na je osídka se v jak na zpáteční cestě je štá zastavit doma u Richarda Pichla doma a tak jsem měl možnost prohlédnout si jeho sbírku masožravek, které všechny patří ve sklepních prostorách za umělého osvětlení a zvlášť heliamfory jsou opravdu vstavné kusy.

Byla to prostě taková pákná teška za tím na Ām pádem.
Opakují, byla to prostě taková pákná teška za tím na Ām pádem.

PS â€

Cimrman v herbářích jsme sice nenalezli, zato byl na každém kroku patrně dopad v buchu jeho semenné banky na pestrost květeny Jizerských hor.

Foto © Radek Kastner a Dalibor Kantoň